

Täysistunto

Maanantai 15.6.2026 klo 16.25

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 58/2026 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 14/2026 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö HaVM 14/2026 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. — Yleiskeskustelu. Valiokunnan puheenjohtaja, edustaja Peltokangas, olkaa hyvä.

Keskustelu

19.54 **Mauri Peltokangas ps** (esittelypuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Hallituksen esityksessä ehdotetuilla hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain eli niin sanotun tukipalvelulain muutoksilla mahdollistetaan viranomaisten tiedoksiantojen toimittaminen jatkossa myös yksityisiin digipostipalveluihin.

Sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta viranomaistoiminnassa koskeva, 14.4. kuluvaan vuoteen voimaan tullut lainsäädäntö mahdollistaa viranomaisten tiedoksiantojen lähettämisen ensisijaisesti sähköisesti niille hallinnon asiakkaille, joille se on mahdollista. Tätä yleissääntelyä on täydennetty Verohallintoa ja Tullia koskevalla erityissääntelyllä. Käsiteltävänä olevan esityksen tavoitteena on, että viranomaisten Digi- ja väestötietoviraston tuottamaan viestinvälityspalveluun lähettämät sähköiset tiedoksiannot voidaan jatkossa näyttää palvelun käyttäjille myös yksityisen toimijan tarjoamassa digitaalisessa palvelussa. Tällä on tarkoitus tukea kansalaisten laadukasta asiointikokemusta ja mahdollisuutta valita tiedoksiannon vastaanottamisessa käyttämänsä palvelu. Lisäksi pyritään luomaan edellytyksiä uusille digitaalisille liiketoimintamalleille, digitaalisen kasvuympäristön vahvistamiselle sekä innovaatioille. Tavoitteena on myös, että viranomaisten ja yksityisten lähettämän sähköisen postin voi vastaanottaa pääsääntöisesti yhdessä palvelussa.

Hallintovaliokunta pitää tavoitteita sähköisen tiedoksiannon lisäämisestä yleisesti kannatettavina. Siirtyminen sähköisiin tiedoksiantoihin viranomaistoiminnassa nopeuttaa asioiden käsittelyä, parantaa tietoturvaa, keventää hallinnollista taakkaa ja vähentää työvaiheita. Sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuuteen liittyy kuitenkin myös asiakkaiden oikeusturvan toteutumiseen liittyviä riskejä, jotka on kyettävä minimoimaan. Valiokunta pitää tärkeänä, että viranomaisten sähköiset asiointikanavat ovat mahdollisimman selkeitä ja yhdenmukaisia. Samalla on tärkeää huolehtia siitä, että digitukea ja muita asiointikanavia on saatavilla riittävästi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 67/2026 vp

Arvoisa puhemies! Hallintovaliokunta tähdentää, että tiedoksiantomenettely on keskeinen osa hallintoasian käsittelyä. Valiokunta toteaa, että sähköistä tiedoksiantoa koskeva yleissääntely, sitä täydentävä viranomaiskohtainen erityissääntely ja nyt ehdotettu sääntely muodostavat kokonaisuuden, jota voi olla vähän vaikea hahmottaa. Valiokunta korostaa, että sähköistä tiedoksiantoa koskevan sääntelykokonaisuuden tulee olla hallinnon asiakkaan näkökulmasta mahdollisimman selkeä ja johdonmukainen. Lisäksi on tärkeää, että viranomainen voi varmistua siitä, että tiedoksianto tulee asianmukaisesti toimitetuksi.

Esityksen perusteluissa tuodaan varsin kattavasti esiin ehdotettuun sääntelyyn liittyviä riskejä. Mahdolliset yhdenvertaisuuteen vaikuttavat riskit liittyvät erityisesti ihmisten erilaisiin kykyihin käyttää digitaalisia palveluja. Oikeusturvan toteutumiselle voi puolestaan aiheutua riskejä tilanteissa, joissa henkilö ei ymmärrä katseluohjelman valinnan vaikutuksia tiedoksiannon vastaanottamiseen. Näitä riskejä pienentää kuitenkin se, että ehdotetussa sääntelyssä on kyse hallinnon asiakkaille ja palveluntarjoajille vapaaehtoisesta järjestelystä, joka ei velvoita sähköiseen asiointiin eikä vaikuta välittömästi niihin henkilöihin, jotka vastaanottavat viranomaisviestit paperipostilla. Yksityisen palveluntarjoajan katseluohjelman valitseminen on täysin vapaaehtoista, ja henkilöltä edellytetään sen valitsemiseen aktiivisia toimenpiteitä. Valiokunta painottaa selkeän, oikea-aikaisen ja kattavan viestinnän merkitystä sääntelykokonaisuuden toimeenpanossa. Myös neuvontaan tulee panostaa asianmukaisesti.

Valiokunta kiinnittää mietinnössään huomiota myös esityksen tietosuojaan liittyviin riskeihin. Näitä riskejä pienentää se, että Suomi.fi-viestien kautta haettuja tietoja viranomaisten viesteistä ei tallenneta pysyvästi yksityisiin digipostipalveluihin. Tältä osin on syytä painottaa tietosuojalainsäädännöstä johtuvien veloitteiden huolellista noudattamista.

Arvoisa puhemies! Ehdotetun sääntelyn mukaan Digi- ja väestötietovirasto voi sopimuksella antaa katseluohjelman tarjoamista koskevan tehtävän myös muun palveluntarjoajan toteutettavaksi. Tällaiselle palveluntarjoajalle ehdotetut tehtävät ovat perustuslain 124 §:ssä tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä. Katseluohjelman tarjoamisessa on kyse sellaisesta viranomaista avustavasta tehtävästä, joka muodostaa julkisen hallintotehtävän ja joka voidaan siirtää sopimuksella muiden kuin viranomaisten hoidettavaksi. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan tehtävien antamista muulle palveluntarjoajalle voidaan pitää perustuslain 124 §:ssä tarkoitettulla tavalla tarpeellisena tehtävien tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi. Kyseiset tehtävät eivät sisällä merkittävää julkisen vallan käyttöä.

Hallintovaliokunta ehdottaa eräitä sääntelyä selkeyttäviä muutoksia lakiehdotukseen. Valiokunta pitää tärkeänä, että sähköistä tiedoksiantoa koskevan sääntelykokonaisuuden vaikutuksia erityisesti hallinnon asiakkaiden oikeusturvaan seurataan ja että seurannassa havaitut kehittämistarpeet otetaan huomioon sähköistä asiointia ja sähköistä tiedoksiantoa koskevan lainsäädännön kehittämisessä.

Valiokunnan mietintöön jätettiin kolme vastalauseetta. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Kiitokset valiokunnan puheenjohtajalle esittelystä. — Sitten edustaja Koskela, Minja.

20.01 Minja Koskela vas: Kiitos, arvoisa puhemies! Tavoite digitaalisen asioinnin kehittämisestä on sinänsä kannatettava, mutta tämä lakimuutos ei selkeytä asiointia, vaan uhkaa vaikeuttaa sitä entisestään. Vasemmistoliitto on nostanut esiin sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta koskevan sääntelyn ongelmia jo silloin, kun eduskunta käsitteli yleislainsäädä-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 67/2026 vp

däntöä, jolla sähköisestä tiedoksiannosta tehtiin ensisijainen menettely viranomaisasioiden nissa.

Sääntelykokonaisuudesta on muodostumassa kansalaisen näkökulmasta vaikeasti ymmärrettävä. Nyt järjestelmään tuotaisiin tällä lakimuutoksella vielä yksityisiä viestin katse- luohjelmia. Vaikka käyttöönotto olisi vapaaehtoista, se voi lisätä epävarmuutta siitä, mistä viranomaisviestejä pitää seurata. Tämä koskee erityisesti ihmisiä, joilla digitaidot, toimin- takyky tai mahdollisuus seurata sähköisiä palveluja ovat rajallisia.

Digitalisaation tulisi helpottaa asiointia, ei siirtää järjestelmän monimutkaisuuden riskiä kansalaisen kannettavaksi. Harmillisesti hallituspuolueista on nyt kuultu julkisuudessakin huolestuneita puheenvuoroja vasta lakiehdotusten edettyä valiokunnissa. Näiden irtopis- teiden keräilyä on suoraan sanottuna turhauttavaa seurata, kun digiasiointiin liittyvät muu- tokset on hallituksen johdolla tehty esimerkiksi digitaidottomien ikäihmisten näkökulmas- ta kohtuuttoman monimutkaisiksi, vaikka näistä riskeistä on varoitettu koko käsittelyn ajan.

Vanhusasiavaltuutetun mukaan yli 500 000 ikäihmistä ei pärjää digitaalisessa asioiden- nissa. On selvää, että digituen tarve lisääntyy huomattavasti, ja tätä tukea on nyt annettava kunnissa ja palveluissa selvästi nykyistä vahvemmin. Tätä ei voi jättää kuntien, järjestöjen ja läheisten harteille ilman riittäviä resursseja. Nythän te sieltä järjestöiltä vielä leikkaatte entisestään, niin että saa nähdä, miten tässä käy — eli päinvastoin: sekä kuntien että järjes- töjen rahoitusta on hallituskaudella rapautettu jatkuvalla syötöllä, ja nyt nämä uusimmat esitykset ovat erittäin huolestuttavia myös tässä suhteessa. [Mauri Peltokankaan välihuu- to] Jos valtio siirtää viranomaisasioiden digitaalisiin kanaviin, sen on myös varmistettava, ettei kukaan jää palvelujen ja oikeuksiensa ulkopuolelle siksi, ettei osaa tai pysty käyttä- mään digipalveluja, ja nyt se ei tässä toteudu.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Viitala.

20.03 **Juha Viitala sd:** Arvoisa rouva puhemies! Ehdotettu sääntely uhkaa tehdä hallin- non asiakkaille vaikeasti hahmottuvasta kokonaisuudesta entistä vaikeammin hahmotetta- van. Eduskunnan oikeusasiamies esitti valiokunnalle antamassaan lausunnossa huolensa muutosten vaikutuksesta. Sähköisen tiedoksiannon sääntely on vasta huhtikuussa tullut voimaan, minkä vuoksi kokemuksia sähköisestä tiedoksiannosta ei vielä ole. Vaikuttaa kuitenkin siltä, ettei vastikään säädetty Suomi.fi-palvelun käyttö ole kaikille kovinkaan yk- sinkertaista ja selkeää. Yksityisten katseluohjelmien mahdollistaminen ei saa vaikeuttaa sähköisten viranomaistiedoksiantojen kokonaisuuden hahmottamista asiakkaille. Erityi- sesti henkilöillä, joilla voi olla jo valmiiksi haasteita sähköisen viranomaispostin lukemi- ssa, saattaa olla vaikeuksia tunnistaa, mitä sovellusta tai katseluohjelmaa heidän tulee seurata.

Oikeusministeriö kiinnitti valiokunnalle antamassaan lausunnossa huomiota siihen, että ehdotettu sääntely monimutkaistaisi hallinnon asiakkaan ja viranomaisen näkökulmasta sähköistä tiedoksiantomenettelyä ja erityisesti viranomaisen näkökulmasta tiedoksianto- menettelyyn liittyviä vastuukysymyksiä. Onkin ongelmallista, että vaikka sähköisen tie- doksiannon vastaanottaja olisi valinnut käyttää yksityistä digipostipalvelua, hänelle lähe- tettäisiin kuitenkin edelleen ilmoitus viestinvälityspalvelusta. Sen sijaan yksityinen palve- luntarjoaja ei ilmeisesti olisi velvoitettu lähettämään ilmoitusviestejä tai ylipäänsä mahdol- listamaan tällaista toiminnallisuutta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 67/2026 vp

Lisäksi on huomioitava, että hallintovaliokunta on sähköisten tiedoksiintojen kohdalla pitänyt tärkeänä, että järjestelmä mahdollistaa sen, että viranomainen voi omalta osaltaan varmistua sähköisen viestin toimittamisesta. Yksityisten katseluohjelmien kohdalla viranomaisen ei kuitenkaan olisi mahdollista varmistua sähköisen viestin toimittamisesta vastaavalla tavalla, mikä on ongelmallista viranomaisen tiedoksiantovelvollisuuden toteuttamisen näkökannalta.

Arvoisa puhemies! Palaamme tähän asiaan vielä esityksen toisessa käsittelyssä.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Elo.

20.06 **Tiina Elo vihr:** Arvoisa puhemies! Digitalisaatio on helpottanut monen suomalaisen arkea. Se helpottaa sitä silloin, kun siihen on riittävät taidot ja välineet. Vanhusasiavaltuutettu on tosiaan varoittanut, että Suomessa asuu jopa 500 000—600 000 yli 65-vuotiaita, joilla ei ole lainkaan näitä perusdigitaatioita tai joiden taito ei riitä itsenäiseen digitaaliseen asiointiin.

On huolestuttava suunta, että yhteiskuntaa rakennetaan kovaa vauhtia sellaiseksi, että lähes kaikki edellyttää älypuhelinia ja vahvaa sähköistä tunnistamista, ja samaan aikaan fyysisiä palvelupisteitä karsitaan eri puolilla maata. Kuntien ja hyvinvointipalveluiden tiukka talous johtaa tähän, ja myös puhelinpalvelut, joita voisi käyttää ilman älypuhelinia, ovat käyneet harvinaisiksi. Samaan aikaan, kun palveluita on sähköistetty, digituen resursseista ei ole huolehdittu ja vastuu on jäänyt kunnille ja järjestöille, joiden rahoitusta, kuten tässä tuotiin esiin, on jatkuvasti leikattu ja nyt edelleen ollaan leikkaamassa.

Tämä tilanne keskustelutti paljon, kun itse olin hallintovaliokunnassa niitä edellisiä vaiheita käsittelemässä. Nämä huolet nousivat esiin, mutta päätökset on nyt tehty ja ongelmat ovat realisoitumassa.

Digitaalisista palveluista tosiaan on paljon hyötyä, mutta niiden varjolla ihmisiä ei pidä pakottaa digipalveluiden piiriin, jos tätä osaamista tai edellytyksiä ei ole. Siksi tarvitaan rinnalle muita vaihtoehtoja, jotta välttämättömät palvelut ovat saavutettavia kaikille. Me tarvitaan tähän maahan valtakunnallinen ohjelma ikääntyneiden digitaatiojen vahvistamiseksi, lisää helposti saavutettavia palvelupisteitä sekä mahdollisuus hoitaa välttämättömät viranomaisasiat myös ilman digipalveluja.

Arvoisa puhemies! Nyt tässä esityksessä, joka tässä on käsittelyssä, ehdotetaan, että viranomaisten sähköiset tiedoksiannot voitaisiin Suomi.fi-viestien lisäksi näyttää käyttäjälle myös yksityisen toimijan palvelussa. Sinänsä tämä lähtee vapaaehtoisuudesta, mutta siihen liittyy riskejä. Ensinnäkin ihmisen on aina tiedettävä, mistä hän viranomaisviestinsä löytää, ja eduskunnan oikeusasiamies on huomauttanut, että sähköisen tiedoksiannon kokonaisuuden tulee olla asiakkaan näkökulmasta mahdollisimman selkeä. Tämä esitys lisää jo ennestään vaikeasti hahmotettavan järjestelmän monimutkaisuutta. Sekä oikeusministeriö että oikeusasiamies ovat lisäksi muistuttaneet, että malli, jossa viranomainen ja yksityinen toimija hoitavat samaa tehtävää, vaatii vahvat perustelut tarkoituksenmukaisuudesta, ja näitä perusteluita tässä esityksessä on varsin niukasti.

Lopuksi vielä totean, että kun valinnanvaraa lisätään, on samalla turvattava riittävä neuvonta ja tuki. Mahdollisuus valita on hyvä asia, mutta vain, jos se ei muodostu yhdeksi mutkaksi lisää niille, joille tämä järjestelmä jo nyt on erityisen vaikea.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hänninen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 67/2026 vp

20.09 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Asummepa kaupungissa, kunnassa tai kylällä, yksi asia meitä kaikkia yhdistää: viranomaisilta tulevan postin saapumiseen ajoissa ja turvallisesti pitää voida luottaa, jotta ehdimme myös lukemaan tiedon oikea-aikaisesti. Kun kirje kolahtaa postiluukusta tai viesti saapuu puhelimeen, sen pitää olla varma tieto. Tässä esityksessä on kysymys juuri tästä, luottamuksesta. Tällä lakimuutoksella mahdollistetaan se, että viranomaisen sähköinen viesti voidaan Suomi.fi-viestien lisäksi toimittaa myös yksityiseen digipostipalveluun, jos kansalainen itse niin haluaa.

Arvoisa puhemies! Tämä onkin se tärkeä sana: haluaa. Tässä esityksessä ketään ei pakoteta mutta jokaiselle annetaan mahdollisuus ottaa viranomaisasiointi vastaan siellä, missä arki muutenkin hoituu. Nyky-Suomessa suuri osa meistä jo hoitaa laskut, palkkakuitit ja muut tärkeät paperit digitaalisesti. On luontevaa ja turvallista, että myös viranomaisviestit löytyvät samasta tutusta paikasta eivätkä huku sähköpostien sekaan eivätkä vaadi uusien ohjelmien käyttöönottoa tai lähde harhailemaan epävarmoihin kanaviin. Turvallisuuden kannalta on myös tärkeää, että tämä uudistus ei avaa ovea holtittomuudelle. Yksityiset digipostipalvelut voivat toimia viranomaisviestien katseluohjelmina vain sopimuksella ja vain silloin, kun ne täyttävät laissa säädetyt tiukat vaatimukset tietoturvasta, häiriötilanteista ja viranomaisyhteistyöstä. Tämä on vastuullista digitalisaatiota, jossa turvallisuus menee edellä, ei markkina. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kalmari.

20.11 **Anne Kalmari kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Edustajat Koskela ja Elo käyttivät todella hyvät puheenvuorot. Digitalisaatio on nykypäivää, ja monelle siitä on todella paljon hyötyä, että saa erilaiset viranomaisviestit nopeasti ja omalla kännykällään auki aivan missä vain. Mutta meillä on tässä yhteiskunnassa suuri joukko väkeä, jolla ei ole edellytyksiä toimia näin. Nyt jo näkee vaikeuksia siitä talvelisesta päätöksestä, [Mauri Peltokangas: Pitäisikö se lakkauttaa?] missä Suomi.fi-postilaatikkoon näitä viestejä alkoi tulla, ja luulen, että vielä enemmän sekavuutta tulee tämän lainsäädännön myötä.

Tässä varmasti alkavat erilaiset toimijat, vilunkipelajaajat laitella erilaisia viestejä, joilla houkutellessaan vanhuksia tai muuten heikkoja digitaatioita omaavia ihmisiä kirjautumaan paikkoihin, mihin ei tulisi kirjautua, ja antamaan itse tietojaan sinne. Meillä ei ole tämän lainsäädännön myötä kerrottu siitä tilanteesta, kuka kantaa vastuun, jos viesti ei tavoita sitä ihmistä, kelle se on tarkoitettu. Näinhän on nyt jo käynyt hyvin usein. Jos ajatellaan, että omaisten, järjestöjen tai kuntien pitää sitten hoitaa niin, että kirjaudutaan vaikkapa älypuhelimella, jonka vaikkapa vanhus kuitenkin omistaa, niin oletteko miettineet sitä, että aina se omainen ei ole paikalla auttamassa siinä? Se voi olla aika satunnainen ihminen, kelle se kännykkä annetaan kaikkine tietoineen, ”haetko minun puolestani sen terveystiedon” tai ”kun menetin vaikka aivoinfarktin takia ajokortin, niin se poliisitieto tulee ilman ilmoitusta sinne”. [Mauri Peltokangas: Mutta eihän sitä ole pakko ottaa käyttöön!] — Kun tässä sanotaan, että eihän sitä ole pakko ottaa käyttöön, niin suomalaiset ovat viranomaiskansaa. Jos meille tulee viesti sinne sähköiseen postilaatikkoon, jonne on kehoitettu menemään katsomaan, sinne Suomi.fi:hin, ja kysytään, että hyväksytkö, niin aika moni varmasti hyväksyy, kun ajattelee, että viranomaiset haluavat näin.

Eli tämä ei ole todellakaan ongelmaton. Samaan aikaan kun järjestöiltä on viety rahat ja omaiset asuvat yhä kauempana, niin minä pelkään, että tästä koituu oikein vakaviakin seurauksia, jolloin ei auta edes vetoamus siitä, [Puhemies koputtaa] että seuratkaa, hallitus-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 67/2026 vp

puolueet, tekin jatkoa tästä. Mielestäni nyt tehtiin vähän liian hötäkässä tämä. Olisi pitänyt yhdessä valmistella koko paketti.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lyly.

20.15 Lauri Lyly sd: Arvoisa rouva puhemies! Käsiteltävänä olevan esityksen tavoitteena on, että viranomaisten Digi- ja väestötietoviraston tuottamaan välityspalveluun lähettämät sähköiset tiedoksiannot voitaisiin jakaa jatkossa palvelun käyttäjille myös yksityisen toimijan tarjoamissa digitaalisissa palveluissa.

Digitalisointi ja digitaalinen viestinvälitys on tietenkin erittäin kannatettavaa, ja sillä voidaan nopeuttaa tiedonvälitystä. Ei Postikaan ole koko aikaa täydellisesti kaikkea toimitanut, ja kyllä sielläkin viiveitä on ollut, eli myöskin tämän nykyisen tilanteen osalta pitää huomata, mikä on tämänhetkinen tilanne. Mutta kun tässä nyt laitetaan aika nopeasti yksityinen palveluntarjoaja rinnalle, kun on juuri päästy toteuttamaan Suomi.fi, niin kyllä uskon, että iso osa näistä 500 000—600 000 ihmisestä, joilla digitaidot ovat hyvin huonot, jos voi suoraan sanoa, ei oikein tiedä, mitä hyväksymisiä tai muita pitää tehdä, eikä apua ole aina tarjolla.

Siinä mielessä tätä vaiheistusta olisi ehkä pitänyt miettiä paremmin, ja myös sitä, miten varmistetaan jatkossa — koska nyt nämä kaikki viestit menevät digitaalisessa muodossa käytännössä tulevaisuudessa — että ne ihmiset, jotka eivät niitä digitaitoja omaa, voivat varmistua, että he ovat saaneet kaikki tietonsa, ja että sitten myöskin viranomaiset tietävät, että tämä tieto on nyt mennyt sinne perille asti. Tähän kohtaan olisi varmaan ollut tarve vähän aikaa ottaa ja miettiä, miten se tehdään. Ne ihmiset, joilla on henkilökohtaista tukea siinä olemassa, varmaan jollain tavalla pärjäävät, mutta iso osa näistä 500 000—600 000 ihmisestä on sellaisia, että eivät pärjää. Tämä voi tuoda tullessaan sitten ongelmia jatkossa heidän osaltaan, ja miten niistä sitten selvitään.

Toivottavasti nämä tiedot, jotka kuitenkin viranomaisten lähettäminä ovat aina erittäin tarpeellisia ja erittäin ajankohtaisia ja sellaisia, joita ihmisten pitää tietää, menevät oikealla tavalla sinne ihmisille tiedoksi. Juuri kun tässä koko ajan on varoituksia tullut, että viranomaiset eivät ole tällä tavalla yhteydessä, niin mihin vedetään ne rajat sitten, kun tulee erilaisilta palveluntarjoajilta niitä viranomaisten tietoja? Kyllä tässä tämä sekaantumisvaaraakin on. Digitalisaatioon pitää mennä, mutta sitä askellusta pitää miettiä ja varmistaa, että ihmiset saavat oikeat tiedot. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Peltokangas.

20.18 Mauri Peltokangas ps: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Joo, hyvää keskustelua. — Tässä vauhdissa kun on näitä digilainsäädäntöjä valiokunnassa pähköilty ja porukalla kuulu asiantuntijoita, toden totta se nousee kysymysmerkiksi, millä tavalla pärjää tämä väestö, jota meillä on tosiaan puoli miljoonaa siellä, joilla eivät ne digikyvyt ole niin hyvin, ja tämän takia itse asiassa edellisessä lainsäädännössä teimmekin mietintöön ihan erillisen kappaleen, jossa mainitsimme ihan eksaktisti, Suomi.fin kohdalla, että nämä palvelut pitää pystyä ottamaan käyttöön myöskin sellaisen, joka ei ymmärrä mitään näistä digilaitteista. Elikkä kyllä valiokunta on sitä pohtinut tosi syväluotaavasti, sekä kuullut asiantuntijoita että sitten pohtinut ihan omalla porukallakin tätä problematiikkaa siinä. Kaikkihan me tiedämme, että kun me lähdetään kehittämään tällaista uutta, niin aika harva tämän tason uu-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 67/2026 vp

distus osuu nappiin kerralla, eikä se varmasti osu tämäkään, mutta kun tätä digitalisaatiota nyt ollaan tässä toivotettu kohta 20 vuotta, jossain kohtaa kai se on Suomenkin siirryttävä sitten näihin palveluihin.

Itse pidän kyllä sitä hyvänä totta kai tällä hetkellä, että se on vapaaehtoisesti käyttöön otettava, jolloinka ne henkilöt, jotka omaavat ne digitaaliset kyvyt, voivat heti siirtyä näihin palveluihin. Toki eivät nämä ihan helppoja kuvioita ole kenellekään, ja kun se Suomi.fi ensimmäisen kerran tyrkytti itseään, niin sehän tuli joka tuutista. Sitten ollaan puhuttu siitäkin, miten siitä pääsee ylipääntään irti, koska siitäkin pitää pystyä pääsemään, jos haluaa. Nämä ongelmat ovat sellaisia, mitä pitäisi yhdessä todellakin pohtia, ja toivon myöskin, että lainsäädäntö kehittyy tässä vuosien varrella niin, että kun nyt ollaan saatu tämä startti päälle, niin saadaan nämä sitten sillä tavalla toivon mukaan hyvin toimiviksi.

Alku on mielestäni hyvä. Niin kuin tässä nyt valiokunta lopussa tuossa toteaaakin, erityisesti hallinnon asiakkaiden oikeusturvaa pitää seurata kokonaisuudessaan ja kehittämistarpeet pitää ottaa huomioon kokonaisuudessaan. Eli jatkuvaa lainsäädännön kehittämistähän tämä on. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Honkasalo.

20.20 Veronika Honkasalo vas: Arvoisa puhemies! Kun tätä Suomi.fi-lainsäädäntöä säädettiin, niin itse asiassa minuun otti yhteyttä yksi viranomainen, joka sanoi, että hän on erittäin huolissaan siitä, millä tavalla ihmiset saavat tiedon siitä, että tänne Suomi.fi-palveluihin on tullut heitä koskevia asiakirjoja, koska jos on unohtanut klikata sieltä tiettyjä kohtia, niin voi olla, että siitä ei tietoa tule lainkaan, ja niin tein Helsingissä itse asiassa tällaisen kunta-aloitteen, että Helsinki ottaisi käyttöön sellaisen järjestelmän, josta menee automaattisesti tekstiviestimuistutus ihmisille, koska voi olla niin, että se viranomaiskirje voi sisältää toimenpidevaatimuksia tälle henkilölle esimerkiksi työttömyysturvan suhteen ja jos ei sitä avaa, niin sitten voi joutua karenssiin ja menettää ne tuet. Tällaisista tilannetahan me ei haluta, mutta tämä on nyt tilanne, joka näiden Suomi.fi-palveluiden suhteen on ympäri Suomea. Ei pitäisi olla niin, että joutuu kuntalaisaloitteita tekemään, jotta otetaan sitten nämä tekstiviestimuistutusjärjestelmät käyttöön. Se luo myös alueellista epätasa-arvoa.

Tosiaan tärkeätä on, että voi tilanteen tullen myös asioida kasvotusten omia asioitaan, mutta nythän on myös niin, että kun hallitus leikkaa sotejärjestöiltä valtavat määrät ja leikkaa myös vapaasta sivistyksestä, niin itse kun olen tavannut esimerkiksi ruotsinkielisiä eläkeläisjärjestöjä, he ovat kertoneet, että se on suoraan pois näiltä tahoilta, jotka esimerkiksi kouluttavat ikäihmisiä digipalveluihin. Näillä järjestöleikkauksilla saattaa valitettavasti olla tällaisiakin ennalta arvaamattomia, todella kielteisiä vaikutuksia, ja tämän huomion halusin vain tässä keskustelussa tuoda esille.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Peltokangas.

20.23 Mauri Peltokangas ps: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Kyllä, hyvä huomio. Ja kansalaisaktiivisuudesta plussat, juurikin näin.

Kannustan lukemaan valiokunnan mietinnön. Siellä on muutamia erittäin hyviä totemuksia nimenomaan tästä seikasta. Sitten meidän on muistettava se, että osa meidän vanhuksista on erinomaisia digitaalipalveluiden käyttäjiä. Hyvänä esimerkkinä vaikka nyt

Pöytäkirjan asiakohta PTK 67/2026 vp

oma äitini 83-vuotiaana, ennen kuin viime viikolla meni tuonne yläkerran digitaalipalveluita käyttämään, hallitsi kaiken, eli ei mitään ongelmaa, melkein parempi nörtti kuin minä.

Ei aina täällä puhuta vanhemmasta väestä, että he eivät osaa, vaan siellä saattaa joku katsoa meitä vähän pitkin nenänvarttaan, että kyllä täällä osataan. Heitä on tosi paljon. Ja siitä totta kai kuuluu kiitos, niin kuin tässä edustaja Honkasalokin toi esiin, kolmannen sektorin toimijoille. Siellä on erilaisia kansalaisjärjestöjä, koulukuvioita, joissa järjestetään kursseja, ja se on hieno asia se.

Tämän halusin tuoda vain esiin, että heitäkin on paljon, jotka ovat loistavia siinä. — Kiitoksia.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 58/2026 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisälön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.